

Szerkesztői iroda:

Piaczsor, Kapeller-ház

hová

a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

POLLÁK MÓR KÖNYVNYOMDÁJA.

hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasárnapon egy nagy íven.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	4 frt.
Fél	2 "
Negyed	1 "

HIRDETMEYNEK DIJA:

3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 15 kr.

RUDOLF cs. és kir. főherczeg, trónörökös Ur!

és

STEFANIA főherczegaszszony, trónörökösne

Ő Fenségeik, legyenek üdvözölve!

Fenséges Pár! üdvözlünk titeket,
Szívünk dobban, fölragyog szemünk,
Hála, öröm, köszönet, tisztelet,
A mit mi mind együtt érezünk.

Két napsugár süített le mi hozzánk,
Boldogító fényt árasztva szét,
Előtökbe mi egyebet hoznánk:
Egy nép nyújtja oda mindenét.

Itthonotok legyen e kis haza,
Mely szívére oly rég óta vár,
Aldott a szív, mely e földre hozza
Hő ohajunk im betöltve már.

Örömmünkben ajakunk megzendül
Ti értetek népek öröme;
Ajkink esdve kéri az egektől:
Szálljon rátok áldás özöne!

S az öröm nem fér el enynyi szívbe,
Meghódítva tölt be népeket,
Rátok az mind boldogságot hív le:
Aldott legyen minden percetek!

Örömhír száll béreztől béreztre, völgyeken át e kies hazarészben! Felső uralkodónk királyi sarját, Magyarország apostoli koronájának fenséges örökösét és szeretett nejét, az alkotmányos belga királyi ház leányát fogjuk színről-színre láthatni és szívünk mélyéből üdvözölhetni! — Másodizben lép Erdély classikus földjére Rezső Ő Fenségeik, de Alsófehér- és Hunyadmegyék ősi diességétől ragyogó téreire — most — első ízben esik szemének fényes sugára. Látni fogják e hazarész lelkesült népét, hallani fogják az öröm és szeretet hamisítatlan hangját — és mindez bizonyára mélyen be fog vésődni fenséges sziveikbe, úgy amint csak a fogékony ifju kor képesít reá. Legyenek üdvözölve e haza kiesinye-nagyjától, legyenek üdvözölve Alsó-Fehérmegye közönségétől.

A trónörökös pár erdélyi útja.

Ő Fenségeik folyó hó 30-án reggel nyolcz órakor érkeznek Kolozsvárra, hol megreggeliznek s a gyorsvonaton tovább utaznak. Azon állomásnál, hol a vonat megáll, Ő Fenségeik pár perczet töltenek; ily módon reggel 9 óra 16 perczkor Nagy-Enyedre érkeznek. Itt a város közönsége lobogókkal, a tüzoltó-egylet zenekarral fogja várni Ő Fenségeiket. Innen rövid egy percznyi itt időzés után tovább utaznak Hunyadmegyébe, hol nagyban készülnek a fenséges vendégek fogadására. A fogadtatás Váralján, a bemutatások Boldogfalván lesznek. A váraljai állomástól Boldogfalvára átvonuló menet élén kocsiban Pogány főispán és Bare say alispán fognak menni, utánok a fenséges koronaörökös pár, a toskánai nagyherczeg Nostitz grófnóval, Wilezek gróf Pálffy grófnóval, Hoyos, Bombelles és Mitrowszky grófok, két kamarahölgy, két komorna és egy udvari komornyik vonulnak. A kíséretet hat udvari vadász

és öt szolga egészíti ki. Az alispán által tervezett bandérium még nincs beosztva a menetbe. Megérkezés után ebéd lesz, melyre a főispán, alispán, Inkey Béla, Kendeffy Sámuel, Kun-Gothárd gróf, a szebeni katonai parancsnok és a püspökök hivattak meg.

A vadászatok rendezésével Tornya Gyula bizatott meg, a ki ezen a vidéken ismert, tapasztalt vadász. Mintegy hatvan hajtó van felfogadva. Az utak javításán folyton nagy erőfeszítéssel dolgoznak; a váralja-boldogfalvi úton 150 munkás dolgozik.

A dévai tisztelgőknek az a tervük, hogy a lehetőségig magyar ruhában, nagybirtokosoknak pedig díszmagyarban kell megjelenni.

Ő Fenségeik, mint már említettük, Kolozsvár felől jönnek.

Piskiben hosszabb ideig kell megállaniok, ámbár az itteni megállapodás ninesen felvéve az utitervbe, mert itt a vonatnak mozdonyt kell cserélnie és megfordulnia, miután másképp nem mehetne rá a szárnyvonatra. Azért kétségtelen, hogy ide is sokan fognak összegyűlni. A piskii hivatalnoki kar, a munkások, tanítók és tanuló gyermekek mindenesetre kiállanak. Az állomás földszítése is munkába van véve.

A trónörökös pár Boldogfalván a Kendeffy-féle kastélyba száll, mely az özv. Kendeffy Arpádné tulajdona, kinek az ebédre meghívott Inkey Béla testvére. A kastély magaslaton épült és gyönyörű kilátás van belőle Hátszeg vidékére és a Retezatra. Valószínű, hogy míg a vadászatok folynak, a főherczegaszszony megtekinti Várhelyet és több kirándulást tesz a vidékre.

A hunyadi vár megtekintése nines felvéve a tervbe, hacsak terven kívül oda nem kalauzolják ő fenségeiket, a miről jó volna idejében gondoskodni.

Buda Ádámnak Reán gazdag és szépen rendezett madár-, tojás-, rovar- és börtgyűjteményei vannak. A természetkedvelő koronaörökös aligha meg nem tekinti azokat.

Beszélik, hogy Demsusra is kirándulás van

tervezve. E terv azonban aligha valósul, miután arrafelé rémitő roszak az utak, rendezetlen, piszkos oláhfalvak esnek az útra s hozzá a híres demszeti templom sem afféle nevezetesség, melyet a főherczegi párnak okvetlenül meg kellene mutatni.

Napról napra folyvást pezsgőbb élet van a Retezát környékén. Nem ismert, soha nem látott alakok tömegesen rándultak már is le a Retezát kies völgyébe. A zsurnaliszták közül egy pár már sátort ütött a zergék tanyáján.

Másodszor lesz szerencséje az erdélyi részeknek Rezső királyfit körükben tisztelhetni. Másodszor lesz alkalmá a forrón szeretett királyfinak meggyőződhetni, hogy az erdélyi részek hazafias gondolkozása, munkszerető, a trón és királyi család iránti hűségben és loyaltásban kipróbált lakossága mily őszinte örömmel mily teljes lelkesedéssel és a boldogsággal megtelt szív egész szeretével veszi magas személyét körül. Lesz alkalmá végül fenséges nejének is, a szabadságszerető királyi fennkölt gyermekének megismerni az erdélyrészi lakosokat, lesz alkalmá látni a hazafiai lelkesedést, a fokozott hazafiai örömeiket, az alattvalói sziveket megnyugtató boldogságnak nyilvánulását.

A fenséges pár meggyőződhetik arról, hogy nines a birodalomban nép, mely teljesebb lelkességgel, igazabb örömmel és melegebb szeretettel ünnepezné a magas látogatásokat s erős a reményünk hogy a fenséges pár országunk természeti szépsége s lakosságának hűsége és loyaltása által megragadtatva ezután nemesak mint vendégek, hanem mint leendő uralkodónk és királyneik kevésbé zárt látogatással s több időre fogják megtisztelni országrészünket.

Mi hiszszük, előre tudjuk, hogy Rezső királyfinak személye és családja iránt a szeretet alattvalóinak hű szívében elolthatatlan lángot ver, — s megvagyunk győződve hogy Rezső királyfi állandóvá teszi ezt az érzést.

A körünkbe érkező fenséges pár legyen általunk ismételtlen őszinte szeretettel s hódoló tisztelettel üdvözölve!

Hódítás a békében.

Budapest, 1882. jul. 27.

Az írók és művészek társaságának alduai kirándulása véget ért; tegnapelőtt érkezünk vissza Budapestre, kifáradva fizikailag, kedves és elfelejtethetetlen emlékekkel szellemileg.

Hogy a szellem munkáit mindenütt tüntetőleg fogják fogadni, azt előre sejtettük, sőt tudtuk is, és különösen magyar területen. Azt nem tudtuk, hogy szerb és román földön hogyan fogják baráti jobbként fogadni. Baráti jobbként, melyet a magyar őszinteség és a magyar józanság nyújtott, s a melyet — nemzeti szerénység nélkül — a szerb és román hatalmasságoknál kétszer, négyszer nagyobb hatalmasságok is hazafias örömmel kell hogy fogadjanak, s anynyival inkább a szerbek és románok, kik hozzánk képest parány hatalmasságok, s anynyival is inkább, mert daczára nagyobb erőnek szellemben, kulturában, vagyonban és fizikai erőben, még is mi voltunk azok, kik az első alkalmat megragadva lovagias jobbat ajánlottunk fel. Hogy a szerbek, kik Magyarország és Románia közé vannak ékelve, valami nagy elragadtatással viseltettek volna irántunk, azt nem lehet mondani. Tüntetésük inkább a civilizációé volt, mint a hazafiságé. De annál őszintébb, annál barátságosabb és annál hazafiasabb volt a románoké. Önöket érdeklí ez első sorban erdélyi román urak. Önöket, kikkel anynyi jó és rossz sorsot megosztottunk, kikkel anynyi félreértésben, oly sok időig nem tudtuk egymást megérteni. A félreértés és a hamis hazafiság sokszor megkeserítette már együttlétünket, sokszor beborult felettünk az ég, mely fejünk felé vihart hozott, sőt a menydörgés sem maradt el. De végre megint kiderült, s mert vihar után tisztább a levegő, e megtisztult levegőt arra használtuk mi, hogy a multakon okulva az egyetértés útját választottak mindnyájunk jövőjének legbiztosabb világító tornyául. Románia megértett bennünket, elfogadta békés csapatunknak meleg kézszeritását s nem tudta eltúlni a boldogság érzetét, melylyel jobbként megszerítá. Önöknek szól ez erdélyi román urak, kik ha igazságosak akarunk lenni s kikerül ezt bizton felteszük, tudniuk kell, hogy a magyarnál őszintébb barátot soha sem kaphatnak. Ezt bizonyítja a józan következtetés és a dolognak természetszerű okszerűsége. Az önök fény és árnyoldalait senki sem ismeri úgy, mint mi s a mi tántoríthatlan és szilárd barátságunk, testvéri szeretetünk senkire nézve sem lehet oly becses, mint önökre nézve. Hibáink nekünk is vannak, a melyet a román bölcsesség — úgy hiszünk — soha sem fog az őszszférhetlenség objektumának tekinteni.

Hogy az erdélyi román uraknak teljes fogalmuk legyen a legújabb, magyar-román barátságról mely a magyar írók és művészek társaságának alduai kirándulásától dátálódik, ide írom, hogy a román földre először Turn Szeverinben léptünk rá. A hajóállomásnál várt bennünket az

odaváló intelligencia élén a prefecttel és a bukaresti akadémia küldöttével. Ott volt a román király küldötte, ki a király nevében meghívta a társaságot Bukarestbe, s felajánlott egy külön vonatot. Társaságunk azonban e meghívást nem fogadhatta el, mert a program már meg volt állapítva s így a szerenését a jövő évi kirándulásra kellett fenn tartanunk. Ott volt Bukarest krénje s a turn-szeverini polgárság, katonaság és az egész város népe. Első meglepetésünkből alig tértünk magunkhoz, egy második következett. A román katona zenekar a „Szózatot” játszta s a mikor a hivatalos és meghatóan szívélyes fogadtatásnak vége volt, ugyanazon zenekar a Rákóczy indulót adta elő. A lelkesülés tetőpontra ért, melynek magasságát már toastok hatása sem mulhatta felül. Nagyobb lelkesültséget képzelnél sem lehet. A román kormány nevében dejeunerre hívtak meg bennünket a hol egymást érték a lelkesült felköszöntőknek egész sorozata.

Egy előkelő román úr a magyarok általánosan ismeretes türelmességeért emelt poharat. Mi legjobban tudjuk — így szól, — hogy a magyarokról terjesztett türelmetlenségi hírek merőben alaptalanok és roszakarat szüleményei, tudjuk — úgy mond — erdélyi testvéreinktől, kik a magyarokkal oly példás egyetértésben élnek, melynek még csak látszatát sem sikerül elhomályosítani azon igaztókknak, kik csak arra vannak teremtve, hogy a zavarosban halálszanak.

Egy főrangú román katonatiszt, a magyar hadsereg dicősségeért, s Tintorescu román ügyvéd a román-magyar barátságért üritette poharát.

A sok toast mind francia nyelven volt elmondva s ez volt általában a társalgási nyelv, mert románul a mi társaságunkból csak ketten tudtunk. Én és Dr. Erdődi Béla.

Hogy román nyelven toast is legyen, de megkülönböztetve hogy érzelmeimnek kifejezést adjak, felállottam és a következő toastot mondtam román nyelven.

Uraim, Románok!

Szükségesnek tartom előre bocsátani, hogy én — bár színész vagyok — mégsem szoktam toastirozni, mert egyáltalán nem szeretek oly dolgokba fogni, a mihez nem értek. S ha bár nem szoktam toastirozni, annál inkább szeretem hallgatni azt azoktól, a kik erre kisebb-nagyobb szerenésével vállalkozni szoktak. Azt a tapasztalást szereztem azonban, hogy mentől gyengébb volt egy toast formailag, annál őszintébb és annál becsesebb volt az tartalmilag továbbá azt tapasztaltam, hogy a valódi meghatottság pillanataiban — formailag szép toastot mondani majdnem a lehetetlenséggel határos. Kell-e mondanom, hogy az önök határt nem ismerő előzékenysége és hazafias módon tüntető barátsága nekem teljesen lehetetlené teszi, egy úgynevezett szép toastot mondani, s anynyival inkább, mivel — a mint említeni bátorítottam — az ilyesmire nem is érzem magamat hivatottnak. S ha mégis felemelem poharamat, azt csak azért teszem, hogy egy dolgot megállapíthassak. Azt

akarom mondani, hogy a magyarok legújabb barátságos összejövetele találkozó helye a nemes románokkal nem Turn-Szeverin volt, a melynek az imént mindnyájan tanúi volnunk, nem Turn-Szeverin, hanem a szabadságnak azon tere, a hol a nemzetek egymást mindig a legszívélyesebben üdvözlék. Itt találkoztunk mi. Én tehát poharamat a román szabadságért üritem. Eljen.

Eljenzések és „sze treaszke” kiáltások közt csegették a poharak, pattogtak a pezsgős palaczkok.

Még egy toastot mondtam román nyelven Káransebesen, hol bennünket magyar, román és német beszéddel fogadtak. A káransebesi románok bebizonyították, hogy lehet a románoknak jó magyar polgároknak lenni s hogy a magyarok valóban érdemesek voltak a román kitüntetésekre. — Bebizonyították a tüntető szívélyességgel, melylyel fogadtak s melynek ünnepélyes szónoklataikban kifejezést adtak. Hogy nekem Káransebesben román beszédet kelljen tartanom, arra legkevésbé sem voltam elkészülve, s ha mégis tettem, az azért történt, mert a káransebesi románok bennünket valóban megleptek hazafias magatartásukkal. — A következőket mondtam.

Uraim, Románok!

Most jövünk Romániának Turn Szeverin városából, a hova azért mentünk el, mert érdeklődésünk, barátságos érzelmeink és testvéri szeretetünk egyaránt parancsolá. S mit tapasztaltunk ott? Mit tettünk ott? Tapasztaltuk érzelmeink rokonságát, baráti jobbat szoritottunk az önök fajrokonaival, keblünkre öleltük az önök szeretetreméltó testvéreiket, a kiket e pillanattól fogva mi is legnemesebb és legőszintébb barátainknak tekintünk. A világ sokat beszél ránk, s az önök fajrokonai különbözőképen hihetnének e barátságos indulat dolgában. Am önök, kik bennünket ismernek, kik velünk anynyi jó és rossz sorsot testvériesen osztottak meg, önök — mondom — nyujtsák jobbukat újlag, ez alkalommal is s tapasztalni fogják a magyar jobb melegségét. Jöjjenek szívünkre — érezni fogják a magyar szív őszinte dobogását s talá hatnak módot fajrokonainknak, de az egész világnak is tudomására juttatni, hitelesen bebizonyítani, hogy a magyar jobb igazán a legmelegebb, a magyar szív valóban a legőszintébb. Én tehát poharamat a magyar-román szövetségért üritem. Eljen.

A hatás, a tetszés és öröm, mely e beszéd után következett olyan őszinte volt, hogy okunk van hinni az erdélyi románok érzelmi közösségében is, mert a románok között éppen úgy nem lehetnek vérfertőztetők, mint a magyarok között nincsenek hazaárulók. S a mit a káransebesi románok mondtak s a barátságos érzelem, melyet irányunkban kitüntettek, hiszünk hogy az erdélyi románokéval egy közös forrásból, a hamisíthatlan testvéri szeretet forrásából ered.

Ugy legyen!

Sólymosi Elek.

TÁRCZA.

AZ ELTÖRT KORSÓ.

ZSCHOKKE után:

— Dr. BOROS GÁBOR. —

(Folytatás.)

Mielőtt odaért volna, találkozik urával, Hautmartin bíró úrral, ki így szólítja meg:

— Mit viszel Jacques?
— Egy dobozt Manon asszony részére. De, úram, nem szabad megmondanom kitől!
— Miért ne?
— Mert Colin úr örökre megharagudnék reám.
— Szép, hogy hallgatni tudsz. De már késő. Add ide a dobozt; holnap minden bizonynyal Manon asszonyhoz jut. At fogom neki adni s nem árulom el, hogy Colintól jó. Legalább útát kimélsz, nekem meg jó üzletet csinálsz.

Jacques urának adta a dobozt, mert meg volt szokva, hogy mindenben feltétlen engedelmes legyen. A bíró hazavitte a dobozt s nagy kíváncsisággal szemlélte a világosságnál. Fedelére veres krétával diszesen rá volt írva: a szeretetreméltó, és szeretett Mariettának. Hautmartin úr tudta jól, hogy ez csak álnokság, s az egész dolog alatt alattomos csalás van. Nagy elővigyázattal kinyitá a dobozt, ha vajjon nincs-e benne eger vagy patkány elrejtve? De mikor a csudaszép korszót, melyet ő is látott Venceben, megpillantotta, egész szívében megremegett. Mert Hautmartin úr jóban-rosszban egyiránt sokat tapasztalt. Rögton belátta, hogy Colin Mariettát e korszóval bajba akarja keverni; hogy ezéja ez ajándékkal, mikép őt az egész város Marietta udvarlójának tartsa, s minden becsületes ember elidegenedjék a leánytól. Minél fogva Hautmartin úr a bíró, el is határozá, hogy ő leszen az ajándék átadója. Különbösen nagyon szerette Mariettát, s olajtotta is, hogy az öreg lelkész mondását: „Gyermekek, szeressétek egymást,” a hajadon jobban kövesse. Hautmartin igazán egy ötven éves gyerek volt, de Marietta úgy vélte, hogy az a mondás az ötven éves bácsira teljességgel nem illik többé. Ellenben Manon asszony úgy találta, hogy a bíró értel-

mes egy gyermek, van pénze, van tekintélye egész Napouleban mindenfelé. S mikor a bíró esküvőről beszélt és Marietta fivéje elszaladt, Manon asszony ott ülve maradt s teljeséggel nem félt a tisztas uraságtól. S valóban be is kell ismernünk, hogy nem volt hiba benne. És bárha Colin a legszebb férfi volt a helységekben, a bíró úr két nagy dologgal bírt, t. i. sok évvel és nagy, nagy orral. Igen ez az orr, mely a bíró előtt mindig mint valami drabant ment, s előre jelezte jöveteletét, valóságos elefánt volt az emberi orrok között. Ezzel az elefánttal, jó szándékkal és a korszóval elment a bíró a következő reggel az olajfák és afrikai akácok közt fekvő házba.

— A szép Mariettának — szóla, — kiért semmi sem drága előttem. Tegnap nagyon bámulta kegyed e korszót Venceben. Engedje meg nyájas Marietta, hogy szerető szívemmel együtt lábaihoz tegyem. —

Manon és Marietta elváltak ragadtatva s bámulva, midőn meglátták a korszót. Manon szeméi boldogságban usztak; de Marietta elfordult s mondá: „Nem fogadhatom el sem korszóját sem szívét.” Erre Manon asszony nagy haraggal mondá:

— De én elfogadom korszót és szívét egyaránt. Oh te esztelen meddig keseltetted boldogságodat? Kire vársz? Talán valami provence-i grófnak vagy arája, hogy megveded a la-napoule-i bíró? Én jobban gondoskodom rólad. Hautmartin úr, számolok arra a tiszteletre, hogy önt vőmnök nevezhetem. —

Ekkor Marietta kiment, s keservesen sirt s egész szívéből gyűlölte a szép korszót.

De a bíró úr száraz kezével végig simitá orrát s nagy bölcsen mondá:

— Asszonyom, ne hamarkodjunk. A galambka utóljára, ha jobban megismer, megadja magát. Én nem erőszakoskodom. Ertek a nőkhez, s mielőtt egy negyed év lejár, bejutok én Marietta szívébe. —

— No arra nézve egy kissé nagy az orra — susogá Marietta, ki kün az ajtó előtt hallgatózott s titokban mevetett. S valóban bár jó negyed év mult el, Hautmartin úr még orra hegyével se jutott be a szívébe.

V. A virágok.

Ámde ama negyed év alatt Mariettának egyéb dolgai is voltak. Az a korszó sok bajt, kellemetlenséget okozott; s ezen kívül még valamit.

Két álló hétig nem beszéltek egyébről La-Napouleban, mint a korszóról. S mindenki azt mondá: ajándék az a bírótól, s az esküvő már ki van tűzve. De midőn Marietta minden játszótránszónéinek ünnepélyesen kijelentette, hogy inkább a tenger örvényébe rohan, minsem a bíró nevéje legyen, — csak még nagyobb boszankodással távoztak a leányok, s ingerkedve mondák: Ah mily boldogan pihenhet majd orra árnyékában! — Ez volt az első boszuság.

Azután Manon asszony azt a kegyetlen szokást követte, hogy Mariettát rákényszeríté, mikép minden reggel kirázogassa a korszót a szikla kútjánál s fris virágokkal töltsé meg. Azt hitte, ezáltal hozzászoktatja Mariettát az ajándékozó korszójához és szívéhez. Hanem Marietta még nagyobb gyűlölettel telt el s a kútnál való munka valóságos büntetés volt reá nézve. Második boszuság.

Aztán mikor a kúthoz ment, hetenként kétszer kimaradhatatlanul ott volt a szikladarabon néhány szép virág, esinos csokorba kötve, egészen méltón a korszó szívéhez. S a csokor mindig papiros szalaggal volt körülfontva, melyre ez volt írva „Kedves Marietta.” Természetesen Marietta nem hitte, hogy a világon varázslók s tündérek vannak, következésképp a virágok s az édes megszőlítés, nem jöhettek mástól, mint Hautmartin úrtól. Mindanyisizor szétszakítá a papírost, s szerte szórta azon a helyen hol a virágok voltak. Hanem ez teljességgel nem boszantotta a bíró urat, kinek vonzalma a maga nemében épen oly nagy vala, mint orra a maga nemében. Harmadik boszuság.

Végre pedig a Hautmartin úrral beszélgetésből ki-sült, hogy teljességgel nem ő adja a virágokat. De hát ki lehet? Marietta nagyon elbámult a nem remélt fölfedezésen. Ez időtől fogva szívesebben vette ugyan el a virágokat, meg is szagolta, de — ki tehette oda? Marietta nagyon kíváncsi lett, a mik a leányok különben de-hogy szoktak lenni. Találgatta ezt is, azt is La-Napoule ifjai közül. De ki nem bírta találni. Hallgatódzott, leskelődött, de mit se hallott, mitse lehetett meg. És mégis kétszer hetenként reggelre kelve ott voltak a virágok a sziklán s a köré font papiros szalagon mindig ott volt a mély sohaj: „Kedves Marietta!” — Az ilyes valami még a legkönyösebbet is kíváncsisá teszi. De a kíváncsiság végre égető kint okoz. — Negyedik boszuság.

A megyei erdőségi hivatalok létesítése.

Az 1879. XXXI. törvényezik végrehajtása körül Alsó-Fehérmegye erdőségi albizottsága számos olyan tapasztalatra jutott, mely azt bizonyítja, hogy a jelenlegi erdőségi szervezet mellett — körülményeink között — megfelelő sikert elérni alig lehetséges. Sokkal fejlődőtebb és rendezettebb gazdasági viszonyok fennállása volna szükséges ahhoz, hogy a nagyfontosságú közgazdasági jelentőséggel bíró erdőségi ügye ily módon kezelhessék, amint a jelzett törvényezikben előírva van. De akkor, midőn a rendezés kezdetének is úgyszólván kezdetén állunk, midőn a közállami fontossággal bíró erdőségi felvirágoztatása és jövedelmessé tétele a rendes jövedelemmel nem bíró erdőtulajdonostól oly mérvben kívánatik meg, melyet nem hogy pusztuló erdőbirtok, de egyéb jószágja jövedelme sem bírna meg, indokoltnak tartjuk az erdőtörvény által létrehozott erdőségi szervezet változtatását a következő értelemben.

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a értelmében a községi és közbirtokossági erdők, gazdasági rendszeres üzemterv szerint kezelendők. A 21. §-a értelmében a gazdasági terv szerinti erdőkezelés biztosítása végett kötelesek szakértő erdőtiszteket tartani, továbbá a 22. §-a értelmében az erdők megőrzése végett tartoznak a 37. §-ban foglalt minősívénnyel bíró és elegendő számú erdőőröket is alkalmazni.

A gazdasági üzemterveket az erdőtörvény 18. §-a értelmében ezen törvény kihirdetése napjától 1879. évi június 14-től számítandó öt év alatt, tehát 1884. évi június 14-ig tartoznak a községek is önköltségükön elkészíttetni.

Ezen gazdasági tervek a 17. §-a szerint — tekintettel az erdők terjedelmére, állapotára, az erdőbirtokos szükségleteire és az erdők okszerű jövedelmezésére — akként készítendők, hogy az erdők jókarban tartása s használatuk tartamossága biztosítottassék s a faterjesztésén kívül az erdei melléktermények használata is szabályoztassék.

Hogy az erdőgazdaság alapját képező gazdasági rendszeres üzemtervek az eszerinti, gazdálkodásra kötelezett erdőbirtokosok által szakértő községi közbejöttével a törvényben kiszabott öt év alatt elkészíttessék és jóváhagyás végett előterjesztessék (18. §.) arra felügyelni a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr által a m. kir. befűgymiszterrel egyetértőleg 1881. évi 10,092. szám alatt kiadott „Utasítás” d.) és következő pontjai értelmében a közigazgatási erdőségi bizottság van kötelezve. És tekintettel azon körülményre, hogy megyénkben a községi és közbirtokossági erdők a folytonos és lekiismeretlen túlhatalmas és legeltetés következtében csaknem tönkrementek; véd- és feltetlen erdőtulajdon gondatlanul eszközölt favágások következtében a csapadékok által lemosatott az évszázadokon keresztül képződött sekély termőréteg s többé már legelésre sem alkalmas csupasz sziklak merednek a szemlélő felé a nemzetgazdaság nagy kárára s a mely erdőtulaj természeti tekesenél fogva kedvezőbb volt, ott is a rendetlen kezelés és folytonos legeltetés következtében a nemesebb és így több hasznat hajtó fánemek helyett elértéktelenedett és elnyomorodott állatok foglalják el. És ezen szomorú kép csaknem az összes községi és közbirtokossági erdőkre illik, s nem csak megyénkben, hanem az egész országban.

Igen helyes tehát az új erdőtörvénynek azon intézkedése, hogy jövőre a községi és közbirtokossági erdők is rendszeres üzemterv, kellő felügyelet és szakértő községek által kezeltesse s ezen már-már elértéktelenedett nemzeti vagyon produktivitása visszaálltassék. A kérdés csak az, hogy a törvényhozás ezen böies intézménye megyénkben miként vihető keresztül?

A kerületi kir. erdőfelügyelő felhívott már egy pár szolgabírói járást arra nézve, hogy a járás községei közösen tartassanak egy-egy szakértő erdőségi oly formán, hogy annak javadalmazása legalább az 1200 forint megközelítse. Nem szükséges indokolni, hogy egy-egy szolgabírói járás községei ezen összeget rovatul úján fedezni nem képesek. Epen az erdőségi havasi vidékek küzdenek nálunk a legnagyobb nyomorral, s már azon közterhek is, melyeket a közigazgatás céljából kénytelenek hordozni a nem csekély állami adó mellett, csaknem elviselhetetlenek. Igaz ugyan, hogy az új erdőtörvény szigorú végrehajtása, a községek és volt urbéres közbirtokosságok erdeinek rendszeres és szakértői kezelése üdvös fog lenni, közgazdasági következményeiben s idővel megtermi a maga gyümölcseit az erdők jobb karba hozása s fokozott jövedelmezősége által, de ezen eredmény a rendszeres kezelés mellett is csak a távoli jövőben éretik el s egyelőre — tekintettel ezen erdők jelenlegi rongált állapotára — megszorításokat fog maga után vonni mind a felhasználásban, mind a legeltetésben, az érdekelt községek lakói pedig épen ezen üzletágak túlhatalmasa következtében voltak képesek a közel múltban a rájuk nehezedő közterhek elviselésére, s ha ezen jövedelmi források kiapadása mellett meg egy újabb teher is nehezedik valaikra, felni lehet, hogy a terhek alatt összerokadnak.

Azon módozatot tehát, hogy a csoportosult községek magok erején rovatul úján alkalmazzanak erdeik rendezésére és kezelésére szakértő erdőtiszteket, magunk részéről a felhozott okokból nem ajánljuk. Ha a törvényhozás az új erdőtörvény megalkotásánál akép intézkedett volna, hogy ezen teendőket a kir. erdőfelügyelők teljesítsék, tehát megyénkben beosztott kir. erdészek, (miként a kir. építészeti hivatalok vannak berendezve) egy pár országos erdőfelügyelő vezetése alatt és a megyei közigazgatásba beosztva; az államnak a jelenleginél talán meg kevesebb költségével a cél elérhető volna; — és a törvény jelenlegi szerkezete mellett sem látunk más expedienst, minthogy a községi és közbirtokossági erdők rendezésére és kezelésére megyénkben kir. erdészek alkalmaztassanak.

Magyánkben mintegy 60,000 kataszt. hold községi és közbirtokossági erdő van az egész megye területén szétszórvva, ezek rendezése- és kezelésének felügyelete túl-

haladja ugyan egy ember lehető munkakörét, de tekintve az állam sanyaru pénzügyi helyzetét, egyelőre csak egy ilyen erdőségi alkalmazását vagyunk bátrak javaslatba hozni 1000 forint évi fizetés, 200 forint szálláspenz és 300 forint utazási utalánnyal javadalmazva, kinek kötelessége lenne a községi és közbirtokossági erdők rendezése azon sorrendben, melyben a megyei közigazgatási erdőségi bizottság azokat kijelöli, mely munkálatoknál a községek, illetőleg a közbirtokosok kötelezve lennének a szükséges munkaeőrt kiállítani, az erdősítésnek szállása és élelmezéséről gondoskodni, azután a használati módot, az évi vágásterületeket kijelölni, az ellenőrző naplókat vezetni, a kezelést és újra erdősítést felügyelni, egyszóval mindazon teendőket végezni, melyeket ezen erdők kezelésére nézve az új erdőtörvény előír.

A jelenlegi viszonyok közt csak ezen módon véljük megynkre nézve az új erdőtörvény különben igen üdvös intencióit megvalósítani.

Alsó-Fehérmegye közigazgatási bizottsága megette e tekintetben felterjesztést s az ügy — a mint haljuk — a közelebbi rendkívüli közgyűlés egyik érdekes tárgya leendő.

B.

Alsó-Fehérmegye közigazgatási bizottsági gyűléséből.

(Vége.)

A kir. adófelügyelőnek az adókievetési bizottságok működéséről tett előterjesztése alkalmat szolgáltatott a közigazgatási bizottságnak, hogy megynék egyik legkitűnőbb nagys. Barts Ferenc kanonok és cz. prépost úr iránt, áradhatatlan buzgalma és áldozatkészsége némi elismerésül kiváló köszönetét fejezze ki és ő nagyságának kitűnő érdemeit felsőbb helyen is méltó tudomásul hozza. Öszinte örömlünknek adunk kifejezést, hogy Alsó-Fehérmegye a közügyek terén ily kitűnő tehetségű és nagy buzgalmi férfit bírhat, kinek példája vajha nem több hasonló követőt találja.

A megyei árvászek június havi és II. évnegyedi jelentése szerint gyámoltak száma 10355, gondnokoltaké 115. Ügymentes rendes; három gyámság alól felszabadultnak összesen 832 frt 56 kr adatot ki. 8 kölcsön kerő összesen 1175 frtot kapott. Befolyt 1480 frt 71 kr, kamatból 571 frt 21 kr, hátralék 909 frt 50 kr, az összes bevétel 54,149 frt 83 kr, a kiadás 17901 frt 9 krt tesz.

Abrudbánya város árvászekének II. évnegyedes jelentése szerint gyámoltak száma 117, gondnokoltaké 7. Nagy-Enyed város árvászekének II. évnegyedes jelentése szerint gyámoltak száma 328, gondnokoltaké 6.

Gyulaféhérvári árvászek II. évnegyedes kimutatása szerint gyámoltak száma 769, gondnokoltaké 16.

Vizakna város árvászekének II. évnegyedes kimutatása szerint gyámoltak száma 443, gondnokoltaké 15.

Kir. főmérnök havi jelentése szerint a 126 számú sebespataki hid kijavítása iránt tartott árlejtés folytán Frid Albert nyerte el a vállalatot; az államút állapota jó. A székás-berevi útnak Berve községnél hegyes-szamlás következtében való elromlása folytán az úthelyezésre nézve intézkedés tétellett.

Az 1881. évi útmunka hátralékból 355 frt 50 kr befolyván, marad 2972 frt 37 kr.

Folyó évi 20958 frt 90 kr váltásdíjból összesen befizetett 279 frt 40 kr.

Groszmann Zsigmond kir. s. mérnököt közl. miniszter ő nagymélt. a szatmári kir. építészeti hivatalhoz nevezte ki. — Beterjesztvén a gyulaféhérvári-abrudbányai-zalathnai útnak kijavítására a m.-igeti járásban építendő fahid, valamint az alvinczi járásban építendő 4 fahid felépítésére vonatkozó terveket, jóváhagyatuk.

Kir. tanfelügyelő megtevé jelentését, (melyet mihielyt lehet közölni fogunk) ajánlja, hogy a községi előjárókhöz a tanítás érdekében a jövő tanévre vonatkozólag felhívás és utasítás küldessék. Elfogadtatik.

Kir. ügyész június havi jelentése szerint fogházak állapotában változás nem történt. Gyulaféhérvári fogházban június 26-án a fal áttörése által megkísérelt szökés megfiúsított.

A foglyok és rabok létszáma következő volt e hó végén.

	vizsgálat alatti	42
Gyula-Fehérvárt elítelt	1.	6
Nagy-Enyed	1.	—
Maros-Ujvárt	1.	—
Balázsfalván	1.	1
Abrudbányán	4.	10

Gyula-Fehérvárt 13, Maros-Ujvárt 2 betegségi eset fordult elő.

Félővi jelentésében leírva az egyes börtönök és fogházok állapotát előadja a m. kir. törvényszéknek 440 bünyvizsgálat lett függővé téve, melyből 181 befejeztetett.

Kir. járásbírósnál 402 ügy vált függővé és ezek közül 182 tárgyalatott.

Az ügyhatalékok főleg a hosszas perrendtartás okozza. javasolja, hogy miután az új büntető perrendtartási javaslat tárgyalás alatt van, kéressék fel igazságügy miniszter ő nagymélt. hogy a lopás s más súlyos testi sértés. valamint más kevésbé főbenjáró bűnesetekben az elővizsgálat mellőzésével azonnali közetlen szóbeli eljárás juttassék érvényre, hogy a bűn azonnal büntetve legyen, mi által a bűnesetek száma is apadna. Elfogadtatik e javaslat, fel fog terjesztetni.

Dr. Magyarai Károly m. főorvos jelentése szerint június havában az egészségügyi állapot kedvezőbb volt az előző havinál úgy a betegülések, mint a halálazások esökkenése következtében. Többnyire légző szervi hurutos bántalmak, itt-ott veres himlő és váltóláz fordult elő. A hólyagos himlő 16 községben fordult elő kisebb nagyobb mérvű járvány alakjában s 8-ban a hó végéig megszűnt; a június 30-án végződött héten a beteg forgalom következő volt: 23 betegből gyógyult 10, meghalt 4. beteg maradt 9. A járvány egész tartama alatt 16 községben megbetegedett 452 egyén közül gyógyult 258, meghalt 115, beteg maradt 79. A négy rendes tanács városban meghalt összesen 26 férfi, 25 nő. A m. kórházban beteg volt 56, ebből gyógyult 20, meghalt 4. ápolás alatt maradt 32.

VIDÉKI LEVÉL.

Dicső-Szentmárton, 1882. júl. 27.

Nyeki János színtársulatával „ebb” a kutya melege” e hó 22-én kezdte meg előadásait kis városunk megyetermében; a „Czifra nyomorúság” kóstolónak bizony vonlatott előadásával a kevés számú közönségre nem gyakorolható színpártolói kedvre élesztő hatást; de már a második és harmadik estén („Igmándi kispap”, „Váljunk el”) a megyeterem díszítése miatt a színpadon oly élvezetes előadásokat néztünk végig, hogy: sajnálni lehet a különben más alkalmakkor színházjáró, mostan távollétével kitűnő közönség-töredéket az önkényes, vagy anélküli resignatio miatt; de lehangelő jelenség az előadó jeles szereplőkre, hogy a helyielyközzel üres padok adják a „medium”-ot a viszshangra. A realis eredményt pedig, ugy-e Nyeki úr, szíve táján, egy lomha börtárczában szeretné élvezni?!

Völgyi rendező mint színész is tökéletesen megállja helyét bármely színpadon. (Nyeki „Poprádi-járól, isten nyugossa meg, nem akarok szólni). Hevesi, Besenyei és Iványi jó középerek. A nők közül pedig Benkő Jolán hősnő és népszínműnekesnő, Barna Mari comica, Acs Irma társalgási szende, aztán Rübene, Völgyiné leitek a közönség „kedvencei.” Uram, Istenem, jó idők voltak azok, melyek Benkő Jolánt, Acs Irmat stb. oly fényes öltözék-tömbhöz juttatták! Látszik, no, nem színpadi nők — toilettejüket kifogástalanoknak tartják. — Örömmel reprodukálom a megerdemelt bókot!

Ma a „Nagyapó”-t adják, Nyeki egész haderejét viszi bele, lesz sok ének, stb. Szönyi bácsi, a várnagy, azt mondta a próba után, hogy: „bolond a ki meg nem nézi ez előadást.” — Hát bizony ott leszünk s remelhetőleg a comikus Nyekinek is megadjuk a magáét — tapsban és kihívásban. — A jutalmazási fokozatban jut-e egyeb a vandorló Ithaliának?!

Gondolom, lesz alkalom még megemlékezni az „átutazó színtársulatról.” Hogy ez az igazság érdekében minket részről elismerő lehessen, nagybbarra a közönségtől fog függeni, részéről a színtársulatot méltónak tartom a kitűnőbb vidéki társulatok közé sorolásra. Reg el van mondva, hogy Dicső-Szentmártonnak válogatosabb műgényei vannak. Ha ezen igényeknek elég van téve, ne maradjon hát hátra a szellemi-anyagi jutalmazásban sem.

N.

Eljegyzés és házasság az angoloknál.

Az angol nép természetében fekszik: gyűlölni lelkéből minden látványosságot s azért család ünnepélyeknél lehetősékre vonja ismerősei köré s érzelmeiből azok előtt is csak nagyon keveset mutogat.

A gyermek keresztelése is fölötte egyszerű, míg a bérnyomás már némi pompával van öszszekötve.

Rendkívül kevés formálítással jár egy fiatal pár eljegyzése. Ez annyira magányos a házasulandóknak, hogy a szertartás napja sincs minden esetben előre meghatározva. Egészen a körülményekhez alkalmazkodnak.

Ha már az eljegyzés megtörtént, a leány karikagyűrűt kap ifjától, mely sima egyszerű arany egy kisike gyémánttal — s helye a balkéz negyedik ujján van.

Minthogy az eljegyzettek nem igen állanak olyan szoros ismeretségben egymással, mint az másutt a kontinensen szokás, egymással érintkezésük is nagyon szigorú korlátok közé van szorítva s minden bizalmaskodást az illem megsértésének tekintenek. Egy ölelés vagy épen egy csók a legnagyobb sértés, sőt merénylet, mely a finom modorra! homlokegyenest ellenkezik.

Angliában tudvalevőleg a polgári házasság uralg; azaz a felek ép úgy köthetnek házassági szerződést, mint egyházi szertartás által. Multság, táncz, zene szöba se jó, bár a menyasszony szülei a házasságot megelőző estén „dinner”-rel vendéglik meg ismerőseiket, miután a szerződést megkötötték.

A menyasszony öltözéke a lakadalom napján: fehér ruha fátjallal, narancs-mirtus és jázmin virágokból készített koszoru ékíti a főt. A nyoszolyó leányok a lakodalmas háznál gyűlnek öszsze, onnan a templomba mennek, melynek előcsarnokában várják a menyasszonyt. Ez atyja vagy azon férfi karján jelenik meg, ki őt férjhez adja. A nyoszolyó leányok kettős sorfalat képeznek elöl borsátva a menyasszonyt követve őt párosával egészen a oltárig, hol a vőlegény vár rea. A többi hívott vendégek akkorra már öszszegyűltek a templomban, elfoglalták helyeiket, hogy tanui legyenek a szertartásnak.

Hajdan még a templomban fogadta a menyasszony a szerencsekívánatokat, ma már csak otthon, hol a vendégek lakodalmi reggelire gyűlnek öszsze, melynél elsőrendű szerepet játszik a „házassági felfuttat”, mely az új pár előtt áll.

Miután a lakomat elfogyasztották, a menyasszony és vőlegény megfognak egy kést s egyesült erővel átszurják a felfuttat, melyet aztán a szolgák szétdarabolnak s elosztanak a jelenlévők között. Erre jön a borítás az egybekelték egészségére. Sokan a házassági felfuttatból haza visznek egy darabkát s különösen a lányok némi reménykedő babonát kötnek hozzá, — s erre, t. i. a tészta elvitelére különösen a nyoszolyóleányoknak van joguk. Néha egy-egy darabkát a jeggyűrűn huznak keresztül s ha a lányok azokat a párna alá teszik, jöendő helyőket vélik megláthatni álmukban. A menyasszony pedig rendszerint el szokta követni ezt a kis ártatlan szellemidézést barátinói kedvéért. Az esküvőn jelen nem levő rokon számára posta útján küldenek el egy kis darab „házassági felfuttat.”

A lakoma bevégzésére rendszerint a menyasszony át jelt, a menyinyiben eltávozik, hogy a fehér ruháját úti öltönyre cserélje föl. A vendégek azonban meg együtt maradnak s a ház kapuja előtt gyűlnek öszsze, hogy búcsuzhassanak s az elutazás pillanatában, régi szokás szerint, papucsot és rizst dobjanak utánuk, mint a szerenese és boldogság jelképeit.

A fiatal pár elutazta után a társaság eloszlik. A nászajándékokat, melyek az esküvőt megelőző napokon gyűlnek egybe, egy mellékszöbába közzsemliére állítják. Ez ajándékok mindinkább a gyakorlati életben használhatóságra czéloznak. Tudunk kell végül, hogy Angliában a nő saját öltözéke, ékszeri, némi fehérnemű s ha van, pénzen kívül butort meg egyebet nem visz férje házához.

—d—b—

Miket hordtak a nők kezeikben?

Kedhetnek a nőknek férjüket vagy kedveseiket fölötti hatalommal, de hát ez nagyon régi divat s elnyűtt ploratisa költőknek s nem költőknek egyaránt. Ez a divat nem változik, a míg nő lesz a nő. Hanem mondunk egyebet.

Franziaországban, mint a honnan a divatok majdnem minden korban szétterjedtek Európába, már igen régi idő óta szokás volt, hogy minden nőnél egy hajlékony botocska legyen. E botocska később valóságos setabottá lett, úgy hogy XVI. Lajos uralkodása alatt nő bot nélkül nem is járt.

A legyező és régi divat. India, China, Görögország s Európa minden tartománya és idők óta ismerik a legyezőt. Az első legyezők falevelekből, az azutánaiak madártollból, később meg nagyon drága szövetből készítvék.

XIV. Lajos korában apró tükröskéket hordtak a nők kezeikben, hogy pompás fejékeiket bárhol is igazíthassák.

A muffok igen régiek; több országban nemcsak nők, hanem férfiak is viseltek s nemcsak télen, hanem nyáron is. A nyáriak selyemből voltak, tarka himzessel ellátva. Sokszor egy-egy ölebeeske is volt a terjedelmes muffban s igen jól vette ki magát, ha a kedves állatka valami ellenséget, például maeskat vitt észre s hatalmas hangon leugatott biztos várából s egyszersmind rajta volt, hogy valamiképp kiugorjék.

A kendők közben tartása szintén régi és pedig néha a hiúság és fényvadász ezekben is hihetetlen magas fokra hágott. Így például Gabrielle d' Estrées IV. Henrik kortársnője, egye-gy kendőjét 1900 frankkal fizette.

Legújabb a napernyők divata, habár keleten, hol a nap heve természetesen sokkal forróbb, mint nálunk, a kényelem keresés már e gondolatra is nagyon régen rá jött.

Egy időben mindenféle lánczon esüggő, többnyire szépséges bronz, kő vagy arany alakot hordtak. XIV. Lajos uralkodása közepé felé pedig, a királyi hölgyektől le a legutolsó porleányig minden francia nő friss virágcsokrot tartott kezében.

Végül fölemlítjük, hogy I. Ferenc korától XVI. Lajos koráig, fekete álareszt hordtak s azt gyakran tették az arcuk elé. — gy f —

IRODALOM.

Beküldetett. „A kolozsvári felsőbb kereskedelmi iskola Értesítője az 1881-82-ki tanévről.“ Szerkesztette Kiss Sándor igazgató. Tizenhat fejezetre feleltva részletes leírását találjuk benne az intézetnek. Kiváló gondtal s tapintattal van összeállítva minden ide tartozó adat, úgy hogy az olvasó teljes képet alkothat magának az iskoláról, melynek 9 tanára van; a tanulók összes létszáma volt 63. Volt külön ifjúsági önképzőkör és dalegyet. A könyvtár áll összesen 195 műből 256 drbban. — Ezzel kapcsolatban az alsó kereskedelmi iskola is tárgyalva van, melyben 5 tanár tanított 41 tanulóknak. — Az egész füzet 112 lapra terjed s kiállításra, ha nem is éppen kifogástalan és sajtóhibáktól nem ment, elég tisztességes.

A „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatala augusztus 1-ével új előfizetést nyit. Melegen ajánljuk e kitünően szerkesztett napi lapot az olvasók pártolásába.

A „Magyar Háziaszony“ ezimű háztartási, gazdasági és szépirodalmi heti lap 17-ik száma következő változatos tartalommal jelent meg: Női proletariátus. Sz. M.-től. — A nő és férfi szellemi működése Daróczi Józseftől. — Szükséges tudnivalók a háztartás körül. (Élettani tekintetben) — A házi békéről. — Értel. 23-tól jul. 30-ig. — Háztartás és gazdaság. Házieszkek legújabb piaci árjegyzéke. — Különfélék. — Rövid hírek. — Sakk-talány. — Szótalány megfajlása. — Kérdések és feleletek. — Szerkesztői üzenetek. — Apró hírdetek. — Tárca: Emlékezem rád! Ferenczy Lajostól. — Csalogány. (Rajz) K. K.-tól. A melléklet: Megalázza. Regény Csopják Attilától.

A „Képes Családi Lapok“ 34-ik számának tartalma: Lidérczény. Elbeszélés; írta Szépfaludi Ö. Ferencz. (Folytatás). — Rózsák és pillangók. (Greif.) A koszorú. (Schmidt.) Költemények; fordította Fehér L. — Bois-Joly aszsony. Beszély; Pierre de Chatillonól; francziából fordította Berez Gyula. (Folyt.) — A gyöngyvirág. Rajz; írta Lévy Sándor. — Vénusz aszsony. Beszély; írta: Gaudi Ferencz, fordította Edvi Illés László. — Melyik az igazi? Bűnügyi elbeszélés; írta Phil antrop. — A bór apólasáról. Irta Sganarelle. — Seta a magyar Tempevolgyben. Utii jegyzetek; írta Bánfi János. (Vége.) — Képekhez. — Mindenféle. — Képek: Pihenő. — Látogatás. (Munkácsi Mihály képe) — Villamos vaspálya. — Melléklet. A „Tavasas és nyarutó“ ezimű regény 49-64. oldala. — A borítékon: Heti nap-tár — Sakk-talány — Számrejtvény. — Magikus pont-talány. — Talányok megfajlása. — Megfajlító névsora. — Kérdések. Feleletek. Ajánlatok. — A szerkesztő postája. — A kis lottó húzása. Hirdetek. — Előfizetheti: Mehner Vilmosnál, Budapest IV. ker., papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt, 50 kr.

VEGYES HIREK.

A fenséges trónörökös pár vasárnap reggel 8 órakor érkezik Kolozsvárra, hol megreggelizvén, útját folytatja Gyéresen, Kocsárdon keresztül. N.-Enyedre 9 óra 16 perczkor érkezik. Egy percznyi időzés után Tövisre indul a vonat, hova 9 óra 33 perczkor érkezik meg. Tövisen az üdvözlő beszédet Csató János alispán úr fogja tartani. A mozdony változtatása után 5 percz múlva Gyula-Fehérvárra indul; ide 10 óra 6 perczkor érkezik. Piskibe érkezés 11 óra 33 perczkor, innen 6 percz múlva indul az utolsó állomásra. Káralja-Hátszegre, hova 12 óra 35 perczkor érkezik. A nagyenyedi érdemes tanács, mihelyt kellő értesítést nyert, rögtön felhívást bocsátott szét, hogy a város közönsége — habár egy perczre is — tiszteltesse a jövő fenséges párt. Testületek, tüzoltok zenekarral reggel 8 órakor indulnak ki az indóházhoz. A megye tisztikara és bizottsági tagjai Tövisen üdvözlők Ö Fenségeiket. Az indóház feldisztatására és a fogadásra a kellő intézkedések sietőleg megőiettek s a rendelkezésre álló egy nap alatt az állomás főnök és a vasuti személyzet készséges közreműködésével meglesz téve minden lehető.

Mezőnk bizottsága f. évi augusztus hó 8-án rendkívüli közgyűlést tart. Főtárgya az építendő honvédelaktanya ügye lesz, melyre szükséges rovatlat csak feltételeken engedélyezte belügyminiszter ő nmlga. Ezen kívül több fontos tárgy is lesz. — Az állandó választmány augusztus 5-én készíti elő az ügyeket.

Mátyás király emléksobora. Kolozsvár törvényhatósága elhatározta, hogy feledhetetlen kislányunknak emléksobrot állít s e végre bizottságot nevezett ki, mely gyűjtést eszközöl. Mátyás király születésnapát emléktáblával fogják megjelölni. A közgyűlés elhatározta, hogy a város át fogja adni a házat a kormánynak azon

kikötéssel, hogy azt stilszerűleg építtesse föl s valamely köznevelődési célra engedje át. Dr. Szabó Károly az emléktáblára következő szöveget fogalmazta, melyet a közgyűlés el is fogadott: „Ebben a házban született 1442-ben márczius 27-én Hunyadi János és horogszegi Szilágyi Erzsébet fia Mátyás, Magyarország dicső királya. Szülőháza iránti kegyelemből Mátyás király 1467-ben e házat minden tartozandóságaival együtt s annak akkori tulajdonosait Kolb István és nejét Mehfi Orsoját s ennek hugát Margitot, valamint maradékait minden királyi adó és közterhek viselése alól örökre felmentette. Mátyás király ezen kiváltság levelét II Rákóczy György erdélyi fejedelem, a nagy király halhatatlan emlékezte iránti tiszteletből, e ház akkori tulajdonosa Kovács Gáspár, kolozsvári főbíró és utodai részére szöröl-szóra átíratta és megerősítette 1649-ben. Ez emlékkövet legnagyobb fia szülőháza szab. kir. Kolozsvár városa, mint e ház tulajdonosa tette.”

Nagy vihar dühöngött f. hó 28-án reggel 6 óra után. A mint értesülünk Alvincz-Tövis közötti téren. A villámcsapások Tövisen egy házat hamvasztottak el, Diódon a mezőn egy ökröt ütöttek agyon, és — állítólag — Benedeken is egy házba beütött a menykő. — Ez év feltűnő gazdag az éghabórokkban, s ennek folytán a a rendkívül gazdagnak ígérkezett termésből a gazdák keservére nagyon is kivette a dezmat.

Ritkaság. Helybeli mészáros Zerger János a napokban egy juhót vásárolt, melyben fölbontása alkalmával egy teljesen kintott fekete hosszú szőrű báránnyal talált, melynek minden testrésze a fej kivételével meg volt. A feje helyén csak két fül volt, szem-, fejsontok hiányoztak. Az anya teljesen egészséges volt, megölése után husa megmértvén, 14 $\frac{1}{2}$ kiló súlyúnak találattott.

Hoszer Fülöp felett a legfőbb ítélőszék jogerejű ítéletét e hó 22-én hirdették ki. Mikor hallotta, hogy életfogytiglan börtönrre van ítélve, enyhit mondot: „Elég sajnos.“ Mikor a törvényszék elnöke átadta őt a kir. ügyésznek azon szavakkal, hogy magába szállhat s megbánhatja bűneit, miután megszabadult a kötél általi haláltól, így szolt: „Bárcsak megmaradt volna a kötél, legalább nem nyomorognék a világban.“

Az egyiptomi ügy már már háboruvá fejlődik. az angolok azonban — hírszerint — csak szeptemberben kezhetnek hozzá komolyan a katonai műveletekhez, mivel előbb nem küldhetnek Egyiptomba 20,000 embert.

A czár fenyegető levelét kapott e hó 17-én a nihilisták végrehajtó bizottságától, melyben a bizottság négy heti időt ad neki Tolszjót belügyminiszter elbocsátására és szabad intézmények adására. A levél elmondja, hogy a czár közvetlen környezetében több vezérük van a nihilistáknak, a kik a kormány erőszakos intézkedéseit jelnek fogják tekinteni a zsarnokság ellen való határozott föllépésre.

A gyulafehérvári telekkönyvi hatóság által kitűzött árverések jegyzéke. Rosiu Juon I. Chirilának az 6-herpei 156. sz. tjkv. A+2-21. rendszám és 70. tjk. A+14 szám alatt 500 frtra becsült ingatlanok 1882. augusztus 28-án délelőtt 9 órakor 6-herpe községi házában. — Zsinaru Vaszilának a vingárdi 13. sz. tjkvben A+3-9. rendsz. alatt foglalt 189 frt 84 kr-ra becsült ingatlanok 1882. augusztus 30-án d. e. 9 órakor Vingárd községi házában. — Todoritu Soiran és társainak az 6-herpei 220. sz. tjk. A+8-12 sz. a. foglalt 409 frtra becsült ingatlanok 1882. évi augusztus 29-én d. e. 9 órakor 6-herpe községi házában. — Chirilintu Nicolae lui Gurgenan az 6-herpei 99. sz. tjk. A+1-22. rendszám alatt 731 frtra becsült ingatlanai 1882. szeptember 1-én d. e. 9 órakor 6-herpe községi házában. Boiboka Mária szül. Bota és társainak az ódályai 540. sz. tjk. A+1-4. sz. a. 182 frt 20 kr-ra becsült ingatlanok 1882. szeptember 2-án d. e. 9 órakor Ó-Dálya községi házában. — Susmar Toma és Moldovan Constantin ellen a strázsai 193. sz. tjk. A+1-11. rendszám alatt 18 frt 28 kr-ra és 150. sz. tjk. A+1-12 sz. a. 85 frt 84 kr-ra becsült fekvők 1882. szeptember 30-án Strázsza községi házában. — Sehan Gyerge a. dinului ellen az 6-dályai 166. tjk. A+1-4. sz. alatti 70 frt 16 kr-ra, a 342. sz. tjk. A+1-15. sz. 1295 frt 42 kr-ra becsült ingatlanok egynevű részére 1882. szeptember 25-én Dálya községi házában. — Autorovits Miklósné, szül. Komáromi Kláudia ellen a limbai 50. sz. tjk. A+1-15, 31-37. sz. 952 frtra becsült ingatlanok 1882. október 2-án d. e. 9 órakor a tkvi hivatalban. — Crizan Flora sz. Muntean és társai ellen a kislafudi 128. sz. alatti tjk. A+1, 7-10, 12-14, 17-19. sz. a. 282 frtra becsült ingatlanok 1882. szeptember 27-én d. e. 9 órakor a telekkönyvi hivatalban. Tenase Sofia férj. Jenculu Milanné és társai ellen a gyulafehérvári 149. sz. tjk. A+1-4. sz. 867 frtra becsült ingatlanok 1882. szept. 29-én d. e. 9 órakor a telekkönyvi hivatalban. — Oprusia Julie ha-

gyatéka ellen a sárdi 250. sz. tjk. 2. 3. sz. a. 582 frtra becsült ingatlanok 1882. szeptember 28-án d. e. 9 órakor Sárd községi házában Pupa Anna sz. Avram hagyatéka ellen a csügedi 62. sz. a. tjk. A+21. sz. a. 3 frt 85 kr- és 170 számú tjk. A+1. rendsz. alatti 8 frt 85 kr-ra becsült ingatlanok felelése és a 3. 4. 6. 7. sz. a. 71 frt 81 kr-ra becsült ingatlanok 1882. szeptember 11-én délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hivatalban. — Baresay Jánosné sz. Virág Anna ellen az alvinczi 50. sz. tjk. A. I. 42-59. rendszám alatti 12041 frtra becsült ingatlanok 1882. szeptember 30-án délelőtt 9 órakor Alvincz községi házában. — Bezsana Stefan ellen a gyulafehérvári 521. számú tjk. A+1. sz. a. 200 frtra becsült ingatlanok 1882. szeptember 11-én délutáni 3 órakor a tkvi hivatalban tartandó árverésen eladatnak.

Szerkesztői üzenetek.

D.-Szt.-Márton. Kérjük továbbá is minél gyakrabban. Sűrűbb találkozást remélve intézkedünk a laprol.

Alvincz. Rég óta várom, ugy-e már továbbra nem hiába?

Felelős szerkesztő: Dr. Boros Gábor.

Kiadó-tulajdonos: Pollák Mór.

Sz. 2668-1882.
tkvi

Árverezési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbírószág mint tkönyvi hatóság részéről közzé tétetik hogy Márton Ignác végrehajtató 100 frt 83 kr tőke ellen 1880 május 15 től járó 6% kamata 14 frt per, 7 frt 50 kr. 10 frt 88 kr. 10 frt 50 kr 11 frt 58 kr követelesei kielégítése végett végrehajtást szenvedő Biela Miheilla I. Niculainak a felsőorbai 241 sz. tjkvbe A+1-3 rendsz. a. foglalt 68 frt 50 kr-ra becsült fekvősei, továbbá a Fielea Axente, Mária, Dominka, Paraschia és Gavrilának a felsőorbai 50 sz. tjkvben A+1, 3-9, 11, 14, 15 17-22 rend szám alatt foglalt fekvőköl felelésében megillető jutalék részek 285 frt 50 krban megállított kikiáltási árban Felső-Orbó községi előjárósági helyiségében 1882 évi Szeptember hó 25-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. tezik 428. jelzett árfolyammal számszerűtten óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló követező határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó- mint letéti hivatalhoz lefizetni, u. m. felét az árverés jogerőre jutása után 15 nap alatt s a másik felét 30 nap alatt 6% kamataival együtt.

Különbön az árverezés megállapított feltételei alólirt tkönyvi hatóságnál a hivatalos órak alatt és a f-orbói előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbírószág mint tkvi. hatóságtól.

N.-Enyeden 1882. június 27-én

Jovian,
kir. aljbíró.

Van szerenésém a t. helyi és vidéki birtokos urakat tisztelettel figyelmeztetni, hogy a **legkönynyebben járó és e vidéken általános tet-szésben részesült**

perge ekéimet,

melyeket miután ez idén nagy mennyiséget szereztem be belőlük, míg a készlet tart az alábbi feltűnő olcsó áron arusíthatom el u. m.

1 drb. szilárdan készült eke 4-es sz. ára 9 frt 50 kr

1 „ ugyanez 3-as „ „ 11 frt 50 kr

Mindezen ekék fatalgára is alkalmazhatók.

Ajánlom továbbá mindennemű gazdasági cikkekemet, **kitűnő szőlőkapaimat, vas láncos pattingókat, három ormós jó erős ásóimat, a legjobb szőlő- és hernyózó ollókat.**

Luczerna löhere, rétek javítására használt **fűmag-vegyület,** bizony hinniem kőrozó **répa** nálam folyton nagy készletben kapható. A magvak csiraképesége meg van próbálva, bármelyiket biztosan ajánlhatom.

Minél számosabb látogatásért esd

Bisztritsány Lajos.

877 számhoz
1882.

Árlejtési hirdetmény.

Alsó-Fehérmegye közigazg. bizottsága f. év és hó 12-én tartott gyűlésében ^{448 és 456}_{K. B.} sz. a. hozott határozataival a magyarigeni járásban levő törvényhatósági utakon, a megyei közmunkaalap terhére, a következő építkezéseket engedélyezte.

1. A „Hegyaljai“ uton, Krakkó és Magyar-Igen községek közötti szakaszon, **3 fahid** újból építését 3189 frt 55 kr. — 2. A Gy.-Fehérvár, Zalathna, Abrudbánya, topánfalvi uton, Gy.-Fehérvár és Metesd közötti szakaszon, **9 kőáteresz** újból építését 4137 frt 74 kr. költség öszszeggel.

A felsorolt munkálatok foganatosításának biztosítása céljából **f. évi augusztus hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor** kezdődőleg az alsó-fehérmegyei kir. építészeti hivatal irodájában, a megye alispánjának elnökle mellett, **szó- és írásbeli** ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A tervek, költségvetés és építési feltételek alólirtott hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők, és ugyanott átvethetők a zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában, a kikiáltási ár 5%-át tevő készpénz vagy ennek megfelelő érték papirból álló bánatpénzzel ellátva, a kir. építészeti hivatal irodájában személyesen jelenjenek meg; vagy pedig jogervényes, mindkét csoport építkezésre külön kiállított, zárt ajánlataikat, az 5%-nyi bánatpénz melléklésével, nevezett hivatalhoz a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Nagy-Enyed, 1882. július hó 20.

Alsó-fehérmegyei m. kir. építészeti hivatal.